

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Danielem Spratkem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **H.B. A. K.**
zastoupený advokátem Mgr. Daliborem Lípou,
sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1

za účasti: **Ing. Y. K. J.**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 313741/2021-VO ze dne 5. 11. 2021, ve věci
neudělení krátkodobého víza,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného č. j. 313741/2021-VO ze dne 5. 11. 2021 **se zrušuje** a věc **se vrací**
žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám zástupce žalobce Mgr. Dalibora Lípy, advokáta sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 21. 2. 2022 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 313741/2021-VO ze dne 5. 11. 2021, jímž byly posouzeny důvody neudělení víza ze strany Velvyslanectví České republiky v Alžíru dne 23. 9. 2021 žalobci na základě jeho žádosti č. ALGI X. Správní orgány žalobci neudělily krátkodobé vízum, neboť dospěly k závěru, že ačkoli se jedná o rodinného příslušníka občana Evropské unie (žalobce je manželem občanky ČR paní Y. K. J.), manželství bylo ze strany žadatele uzavřeno účelově.
2. Žalobce ve své žalobě namítal, že rozhodnutí obou správních orgánů jsou v rozporu se skutečným stavem věci a zasahují do základního práva žalobce a jeho manželky na rodinný život manželů. Následně žalobce vznášel protiargumenty k jednotlivým indikativním kritériím, které vedly správní orgány k zamítnutí žádosti o vízum. K hmotným poměrům žalobce zdůraznil, že bylo opomenuto, že je bezúhonným člověkem pracujícím ve veřejné správě se slušným výdělkem, úsporami a rodinným zázemím. Ke společnému trávení času poukázal na to, že se s manželkou znají od roku 2017, od roku 2018 jsou ve vztahu a od roku 2019 jsou manželé. Možnosti trávení společného času jim narušila omezení spojená s pandemií nemoci Covid-19. Manželé bohatě doložili, že jsou na dálku v každodenním kontaktu. Pokud se týče svatby v Tunisku, tu zvolili manželé kvůli méně náročným byrokratickým překážkám, přičemž sňatek splňoval požadavky civilní i náboženské. Pokud se týče jazykové bariéry, ta je kompenzována použitím překladáče, kdy k žádosti o vízum bylo předloženo po zásadní redukci 7 000 stran jejich vzájemné komunikace. Je absurdní, aby při účelovém sňatku někdo ztrácel tolik času vzájemnou komunikací, a to i intimního rázu. Tuto komunikaci žalovaný zčásti ignoroval, zčásti dezinterpretoval. Pokud se týče absence společných právních a finančních závazků, pak poukazují na to, že manželství samo je závazkem zcela zásadního charakteru. Drobné nesrovnalosti ve výpovědích manželů jsou dezinterpretovány. Závěrem žalobce zdůraznil, že v případě rodinných příslušníků občanů EU je na udělení vstupního víza nárok, ledaže je prokázáno zneužití tohoto práva výlučně za účelem obejití vnitrostátních předpisů, upravujících přistěhovalectví.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 23. 3. 2022 poukázal na skutečnost, že žalobce a jeho zástupce do správního spisu vůbec nenahlíželi. Akcentoval rovněž zásadu, že jakost žalobních bodů předurčuje rozsah a hloubku soudního přezkumu. S odkazem na ustanovení § 180e odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), připomenul, že předmětem řízení o nové posouzení důvodů, jakož i následného soudního přezkumu, nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti u udělení víza. Ze skutečností, rozhodných pro posouzení ve světle indikativních kritérií, zdůraznil, že manželé nemají v úmyslu vést společnou domácnost, od uzavření sňatku se viděli pouze jednou.

4. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 29. 9. 2022, kde namítal, že podstatnou část jeho námitek žalovaný opomenul a reagoval spíše v obecné rovině. K namítanému nenahlédnutí do správního spisu argumentoval, že je mu nepochybně znám obsah spisů, jehož je sám původcem. Poukázal na obsáhlost vzájemné komunikace, která byla žalovanému doložena.
5. Do řízení vstoupila v postavení osoby zúčastněné Ing. Y. K. J., manželka žalobce.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Ze spisového materiálu soud zjistil, že dne 9. 8. 2021 podal žalobce žádost o udělení schengenského víza. Dne 9. 8. 2021 proběhl pohovor se žalobcem a dne 14. 9. 2021 proběhl pohovor s manželkou žalobce. Žalobce a jeho manželka předložili listinné podklady, včetně části své obsáhlé písemné komunikace elektronickou formou. Vízum bylo následně žalobci rozhodnutím ZÚ Alžír ze dne 23. 9. 2021 zamítnuto pro obcházení zákona o pobytu cizinců. Žalobce podal 10. 10. 2021 žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza. Napadeným rozhodnutím bylo předchozí rozhodnutí ZÚ Alžír shledáno v souladu s ustanovením § 20 odst. 5 písm. e) ZPC.
8. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (dále jen „rozhodnutí“), žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.
9. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podle § 65 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Krajský soud konstatuje, že žaloba byla podána řádně a včas a splňuje všechny zákonem předepsané náležitosti.
10. Podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“), Ministerstvo zahraničních věcí mj. posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5. Podle § 20 odst. 5 písm. e) ZPC cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
11. Soud předesílá, že udělení víza rodinnému příslušníkovi občana EU je nárokové, pokud jej zastupitelský úřad neudělí, je jeho povinností na základě řádných skutkových zjištění

jednoznačně prokázat nejenom to, že *výlučným* účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění, ale také to, že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. Musí tedy prokázat jednak úmysl uzavřením sňatku obejít právní předpisy cizineckého práva, jednak úmysl nevést společný manželský život. Toto nelehké důkazní břemeno leží výlučně na správních orgánech, které mají k dispozici převážně toliko nepřímé důkazy, jejichž komplex musí být natolik ucelený, aby vedl k jednoznačnému závěru o účelovosti manželství (*marriage of deception*). Manželé naopak nemají povinnost prokazovat, že jejich sňatek je pravý. K zamítavému rozhodnutí nepostačují pochybnosti ale přesvědčivá skutková zjištění o účelovosti sňatku (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 228/2015-40 ze dne 9. 12. 2015 nebo č. j. 10 Azs 68/2018-39 ze dne 26. 9. 2018).

12. V projednávané věci správní orgány shromáždily určité indicie, z nichž vyvozují účelovost uzavření manželství ze strany žalobce. Mezi ně patří skutečnost, že žalobce a jeho manželka nesdílejí společný komunikační jazyk a systematicky používají překladače. To ZÚ Alžír hodnotil tak, že *„je jednoznačně naplněno jedno ze zásadních indikativních kritérií účelových sňatků“*. V žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza žalobce výslovně poukazoval na obsáhlou vzájemnou písemnou komunikaci žalobce a jeho manželky a namítal, že se jí ZÚ Alžír nijak nezabýval a nezohlednil ji. Žalovaný k uvedené komunikaci pouze uvedl, že je realizována pomocí překladače. Takovéto vyhodnocení podkladu čítajícího několik tisíc stran považuje soud za nedostatečné. Správní orgány nijak nehodnotily četnost a rozsah komunikace manželů, ani její obsah (zda se jedná o komunikaci povrchní nebo hlubokou). Soud tak je nucen konstatovat, že podklad, který žalobce předložil k vyvrácení naplnění jednoho ze zásadních indikativních kritérií, správní orgány řádně nezhodnotily. Obě rozhodnutí tak zatížily vadou nepřezkoumatelnosti. Jak vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 125/2004-54 ze dne 27. 10. 2004, publ. pod č. 864/2006 Sb. r. NSS, *„skutkový stav, který je založen na dedukcích a úvahách správního orgánu o účelovosti tvrzení účastníka řízení, aniž jsou řádně zhodnoceny veškeré důkazy účastníkem nabízené, nelze považovat za prokázaný“*. Právě k této situaci v nyní projednávané věci došlo.
13. Protože při posouzení účelovosti manželství je nutno přihlídnout ke všem relevantním okolnostem konkrétního případu v jejich souhrnu a vzájemné provázanosti, nepřístupoval soud k hodnocení jednotlivých dalších indicií, neboť ve spojitosti s novým hodnocením komunikace mezi manžely mohou nabrat jiné vypovídací hodnoty. Pouze v obecné rovině soud připomíná, že při hodnocení četnosti a formy styků mezi manželi je třeba přihlížet též k objektivně existujícím omezením během pandemie onemocnění Covid-19 (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 41 A 31/2021-69 ze dne 31. 8. 2022, odst. 43).
14. S ohledem na uvedené skutečnosti je žaloba důvodná, a proto krajský soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Učinil tak bez nařízení jednání dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Právním názorem, který soud vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšnému žalobci vzniklo dle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému.

16. Uplatněné náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, odměna zástupce za tři úkony právní služby – a to převzetí věci, sepsání žaloby a sepsání repliky dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle ust. § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ust. § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“) částku 3 100 Kč a tři režijní paušály po 300 Kč. Jelikož je právní zástupce plátcem DPH, je jeho odměna navýšena o částku 2 142 Kč, která odpovídá 21% DPH. Celková výše náhrady nákladů řízení tedy činí 15 342 Kč.
17. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.
18. Osobě zúčastněné na řízení soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 5 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 28. 11. 2022

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D.
samosoudce

59 A 4/2022-53

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Danielem Spratkem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **H.B. A. K.**
zastoupený advokátem Mgr. Daliborem Lípou
sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.

za účasti: **Ing. Y. K. J.**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 313741/2021-VO ze dne 5. 11. 2021, ve věci
neudělení krátkodobého víza,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 A 4/2022-48 ze dne 28. 11. 2022 **se** ve výroku
II. **opravuje** tak, že zní:

„Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 13 200 Kč do 30
dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám zástupce žalobce Mgr. Dalibora Lípy,
advokáta sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary.“.

Odůvodnění:

1. Krajským soudem bylo k podnětu právního zástupce žalobce zjištěno, že v písemném vyhotovení rozsudku č. j. 59 A 4/2022-48 ze dne 28. 11. 2022 došlo ke zjevné nesprávnosti spočívající v určení nesprávné výše náhrady nákladů řízení, kdy namísto nesprávné částky „15 342 Kč“ měla být uvedena správně částka „13 200 Kč“, neboť právní zástupce žalobce není plátcem DPH.
2. Podle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), opraví předseda senátu v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.
3. V souladu s citovaným ustanovením s. ř. s. byla opravena zjevná nesprávnost tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto opravného usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 7. prosince 2022

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje M. R.